

Sygn. akt VIII GC 458/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2018 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Natalia Pawłowska - Grzelczak

Protokolant: stażysta Edyta Osińska

po rozpoznaniu w dniu 7 września 2018 r. w Szczecinie na rozprawie

sprawy z powództwa Związku (...) w W.

przeciwko A. O.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej A. O. na rzecz powoda Związku (...) w W. kwotę 2 803,75 zł (dwa tysiące osiemset trzy złote siedemdziesiąt pięć groszy) wraz z odsetkami ustawowymi określonymi jako odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku:

- od kwoty 49,35 złotych od dnia 23 marca 2015 roku
- od kwoty 516,45 złotych od dnia 24 czerwca 2015 roku
- od kwoty 516,45 złotych od dnia 22 września 2015 roku
- od kwoty 516,45 złotych od dnia 23 grudnia 2015 roku
- od kwoty 516,45 złotych od dnia 22 marca 2016 roku
- od kwoty 516,45 złotych od dnia 22 czerwca 2016 roku
- od kwoty 172,15 złotych od dnia 4 sierpnia 2016 roku

II. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 953 zł (dziewięćset pięćdziesiąt trzy złote) tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt VIII GC 458/18

UZASADNIENIE

Powód Związek (...) z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanej A. O. kwoty 2 803,75 złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od poszczególnych kwot wskazanych w pozwie oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przypisanych.

W uzasadnieniu wskazano, że strony łączyła umowa z dnia 19 grudnia 2013 roku w sprawie określenia wysokości oraz warunków płatności wynagrodzenia z tytułu korzystania przez pozwaną z praw reprezentowanych przez powoda. Powód wskazał, iż umowa ta nie była realizowana przez pozwaną, która nie uiściła ciężarów na niej należności.

Podniesiono także, że z dniem 30 czerwca 2016 roku umowa została wypowiedziana. Wskazano, iż pomimo skierowania do pozwanej przesądowego wezwania do zapłaty pozwana nie uiściła żądanych kwot.

W dniu 24 sierpnia 2017 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym uwzględniający żądanie pozwu.

W prawem określonym terminie pozwana złożyła sprzeciw wnosząc o oddalenie powództwa i zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu. Pozwana zakwestionowała roszczenie strony powodowej co do zasady jak i co do wysokości, zaprzeczając, że strony łączyła umowa z dnia 19 grudnia 2013 roku. Ponadto wskazała na brak udowodnienia wysokości roszczenia.

W toku procesu strona powodowa podtrzymała swoje żądanie podnosząc, iż pozwana nigdy dotychczas nie kwestionowała kwot ustalonych w oparciu o zawartą umowę, co czyni powództwo uzasadnionym.

Pozwana w toku procesu przyznała fakt, iż strony łączyła umowa z 19 grudnia 2013 roku, ale zarzuciła stronie powodowej nie doręczenie jej faktur vat oraz podniosła zarzut niezgodnego z umową wynagrodzenia należnego powodowi, ostatecznie wnosząc o oddalenie powództwa.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 19 grudnia 2013 roku strony zawarły umowę w sprawie określenia wysokości oraz warunków płatności wynagrodzenia z tytułu odtwarzania przez użytkownika fonogramów i wideogramów muzycznych, do których zarządzanie zostało powierzone (...) jako organizacji zbiorowego zarządzania zgodnie z obowiązującą ustawą o prawie autorskim i prawach pokrewnych z dnia 4 lutego 1994 roku (Dz. U. nr 90/2006, poz. 631z późn. zm.). Umowa obejmowała legalne odtwarzanie wprowadzonych do obrotu fonogramów i wideogramów muzycznych przez użytkownika na warunkach w niej określonych i w miejscach określonych w załączniku nr 1 do umowy. Strony ustaliły wynagrodzenie z tytułu odtwarzania fonogramów i wideogramów muzycznych w wysokości określonej w załączniku nr 1 do umowy. Wskazano, iż stawki określone w załączniku nr 1 do umowy nie obejmują należnego podatku vat. Strony umówiły się również, że stawka wynagrodzenia określona w załączniku nr 1 do umowy podlega waloryzacji w okresach rocznych liczonych na dzień 1 stycznia każdego roku począwszy od dnia 1 stycznia 2014 roku, stosownie od średniorocznego wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych publikowanego przez GUS. Ustalono również, iż stawka wynagrodzenia z uwzględnieniem rabatu ma zastosowanie wyłącznie pod warunkiem, że użytkownik uiści wynagrodzenie w terminie określonym w umowie. Postanowiono, iż użytkownik będzie przekazywał wynagrodzenie w drodze przelewu bankowego na rachunek (...) w Banku (...) SA w okresach kwartalnych do 21 dnia miesiąca następującego po zakończeniu okresu rozliczeniowego. Strony postanowiły, że umowa wchodzi w życie z dniem 1 grudnia 2013 roku, częścią integralną umowy był załącznik nr 1 do umowy. Umowa została podpisana przez użytkownika – A. O., oraz ze strony (...) przez dyrektora B. P..

(dowód: umowa generalna z dnia 19 grudnia 2013 roku k. 29)

W załączniku nr 1 stanowiącym integralną część umowy z dnia 19 grudnia 2013 roku strony ustaliły wysokość stawki ryczałtowej wynagrodzenia na poziomie 138,71 złotych, rabat na poziomie 13,71 złotych co dawało stawkę wynagrodzenia po uwzględnieniu rabatu na poziomie 125,00 złotych za jeden miesiąc. Wskazano także, że stawki nie obejmują należnego podatku vat. Załącznik nr 1 do umowy z dnia 19 grudnia 2013 roku został podpisany przez użytkownika – A. O., oraz ze strony (...) przez dyrektora B. P..

(dowód: załącznik nr 1 do umowy generalnej z dnia 19 grudnia 2013 roku)

W okresie od grudnia 2014 roku do czerwca 2016 roku powód wystawił pozwanej siedem faktur vat:

- fakturę vat (...) na kwotę 516,45 zł za okres od 1 grudnia 2014 roku do 28 lutego 2015 roku, z terminem płatności określonym na dzień 23 marca 2015 roku

- fakturę vat (...) na kwotę 516,45 zł za okres od 1 marca 2015 roku do 31 maja 2015 roku, z terminem płatności określonym na dzień 23 marca 2015 roku

- fakturę vat (...) na kwotę 516,45 zł za okres od 1 czerwca 2015 roku do 31 sierpnia 2015 roku, z terminem płatności określonym na dzień 21 września 2015 roku

- fakturę vat (...) na kwotę 516,45 zł za okres od 1 września 2015 roku do 30 listopada 2015 roku, z terminem płatności określonym na dzień 22 grudnia 2015 roku

- fakturę vat (...) na kwotę 516,45 zł za okres od 1 grudnia 2015 roku do 29 lutego 2016 roku, z terminem płatności określonym na dzień 31 marca 2016 roku

- fakturę vat (...) na kwotę 516,45 zł za okres od 1 marca 2016 roku do 31 maja 2016 roku, z terminem płatności określonym na dzień 21 czerwca 2016 roku

- fakturę vat (...) na kwotę 172,15zł za okres od 1 czerwca 2016 roku do 30 czerwca 2016 roku, z terminem płatności określonym na dzień 3 sierpnia 2016 roku

Pozwana nie regulowała wynagrodzenia zgodnie z warunkami umowy. W każdej fakturze oprócz wskazania należności głównej została wskazana kwota odsetek należnych do zapłaty z tytułu nieterminowego rozliczania oraz kwota niedopłaty. Kwota niedopłaty na dzień wystawienia ostatniej faktury wynosiła 3 054,80 złotych.

Umowa została wypowiedziana przez powoda z dniem 30 czerwca 2016 roku.

(dowód:

faktura vat (...) k. 31,

faktura vat (...) k. 32,

faktura vat (...) k. 33,

faktura vat (...) k. 34,

faktura vat (...) k. 35,

faktura vat (...) k. 36,

faktura vat (...) k. 37)

Wezwaniem do zapłaty z dnia 8 marca 2017 roku pozwana została wezwana do zapłaty kwoty 2 827, 60 złotych wraz z odsetkami. W wezwaniu wyszczególniono faktury vat oraz kwoty zaległości i wskazano termin wymagalności poszczególnych faktur. Pozwana wezwanie do zapłaty odebrała osobiście jednak nie zareagowała w żaden sposób na to wezwanie i również nie uregulowała zadłużenia.

(dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 8 marca 2017 roku k. 38 wraz z dowodem potwierdzenia odbioru k. 39 i 40)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo okazało się uzasadnione.

Powodowy Związek (...) z siedzibą w W., jako organizacja zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, zgodnie z art. 104 i 105 ust. 1 ustawy z 04 lutego 1994 o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t. jedn.: Dz. U. z 2006 roku, Nr 90, poz. 631 z późn. zm.), dochodził w niniejszym postępowaniu zapłaty kwoty 2803,75 zł tytułem opłat za

odtworzenie fonogramów i wideogramów muzycznych, do uiszczenia których pozwana zobowiązała się na podstawie umowy zawartej w dniu 19 grudnia 2013 roku.

W świetle powyższego, poza sporem jest fakt, że obowiązek zapłaty wynagrodzenia ciążyący na pozwanej wynikał z umowy z dnia 19 grudnia 2013 roku, która została podpisana przez obie strony. Zgodnie z § 3 ust. 1 zawartej przez strony umowy, powód zezwolił pozwanej na odtwarzanie legalnie wprowadzonych do obrotu fonogramów i wideogramów muzycznych objętych umową. Z tego tytułu powodowi przysługiwało wynagrodzenie w wysokości określonej w § 4 ust. 1 umowy. W ocenie Sądu Okręgowego ważność umowy nie budziła wątpliwości skoro umowa łącząca strony była obowiązująca i miała wiążący charakter, pozwana zobowiązana była do zapłaty wynagrodzeń za udzielone upoważnienie. Wprawdzie pozwana początkowo przyjęła linię obrony polegającą na zaprzeczeniu, iż strony łączyła umowa, to jednak po przedstawieniu przez stronę powodową niekwestionowanych dowodów z dokumentów (umowa wraz z załącznikiem nr 1 k. 29 – 30) pozwana przyznała fakt istnienia pomiędzy stronami węzła obligacyjnego (umowy generalnej) z dnia 19 grudnia 2013 roku i ostatecznie nie kwestionowała tego faktu.

Zgodnie z postanowieniami umowy pozwana była zobowiązana do zapłaty wynagrodzenia w wysokości określonej w załączniku nr 1 do umowy tj. w wysokości 138,71 złotych za każdy miesiąc (powiększonej o podatek vat). Strony umówiły się również, że stawka wynagrodzenia określona w załączniku nr 1 do umowy podlega waloryzacji w okresach rocznych liczonych na dzień 1 stycznia każdego roku począwszy od dnia 1 stycznia 2014 roku, stosownie do średniorocznego wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych publikowanego przez GUS. Strony ustaliły także rabat w wysokości 13,71 złotych, wskazując, że stawka wynagrodzenia z uwzględnieniem rabatu ma zastosowanie wyłącznie pod warunkiem, że użytkownik uiszczy wynagrodzenie w terminie określonym w umowie. Postanowiono, iż pozwana będzie przekazywała wynagrodzenie w drodze przelewu bankowego na rachunek (...) w Banku (...) SA w okresach kwartalnych do 21 dnia miesiąca następującego po zakończeniu okresu rozliczeniowego.

W świetle powyższego nie budzi wątpliwości sądu orzekającego, że umowne postanowienie w zakresie wynagrodzenia i terminów zapłaty było jasno sprecyzowane. Pozwana zaprzeczała swojemu obowiązkowi zapłaty powołując się na fakt, że nie doręczono jej faktur vat i tym samym nie była zobowiązana do zapłaty wynagrodzenia. Twierdzenie to jest zdecydowanie chybione. Przede wszystkim wskazać należy, iż z umowy łączącej strony nie wynikał obowiązek zapłaty na podstawie faktur vat wystawionych przez powoda. Wskazać w tym miejscu należy, iż strona ma przede wszystkim świadczyć to co wynika z umowy, a nie z dokumentu rozliczeniowego. Zatem gdyby nawet hipotetycznie przyjąć, że pozwana nie otrzymała faktur vat, to powyższe nie zwalniało jej z obowiązku zapłaty wynikającego wprost z umowy wynagrodzenia. Podkreślić również należy, iż strona powodowa skierowała do pozwanej wezwanie do zapłaty (k. 38) z wyszczególnieniem zaległych numerów zaległych faktur jak również kwot należnych do zapłaty. Pozwana, która osobiście odebrała wezwanie do zapłaty nie zdecydowała się zareagować na nie i nie podjęła próby wyjaśnienia ewentualnego braku dokumentów rozliczeniowych (faktur). Nie wyjaśniła również kwoty zadłużenia. Taka sytuacja wydaje się być o tyle dziwna, że skoro pozwana uważała, że nie jest zobowiązana z umowy wobec strony powodowej lub nie jest zobowiązana we wskazanej w wezwaniu wysokości, to winna w ramach starannego działania, które jest wymagane od przedsiębiorcy, okoliczność powyższą wyjaśnić. Natomiast z materiału dowodowego wynika jednoznacznie, że pozwana takiej aktywności nie przejawiała.

Odnosząc się do argumentacji pozwanej, że na dzień 1 stycznia kolejnego roku kalendarzowego nie był jej znany wskaźnik waloryzacji publikowany przez GUS i tym samym nie mogła obliczyć należnego wynagrodzenia, to wskazać należy, iż również ten argument jest chybiony. Przede wszystkim podnieść należy, iż komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłasza się w ciągu pierwszych dwóch tygodni kolejnego roku kalendarzowego i jest on dostępny dla każdego zainteresowanego. Po drugie gdyby nawet hipotetycznie przyjąć, że nastąpiły bliżej nieokreślone powody, dla których pozwana nie mogła zapoznać się z tym wskaźnikiem to mogła przede wszystkim zażądać jego wskazania od powoda jeśli faktycznie nie otrzymała faktury vat, czego niewątpliwie nie uczyniła. Mogła również zapłacić wynagrodzenie na dotychczasowym poziomie, czego również nie uczyniła albowiem wynagrodzenia nie uiszczyła w ogóle.

Przechodząc do zarzutu wskazania niezgodnego z umową wysokości wynagrodzenia podnieść należy, iż również powyższy zarzut był chybiony. Pozwana argumentowała, iż faktury vat w sposób nieuprawniony nie zawierały przyznanego w umowie rabatu. Prawdą jest, iż przedstawione faktury vat nie uwzględniały rabatu. Niemniej jednak nie można stracić z pola widzenia okoliczności, że zgodnie z umową rabat przyznany pozwanej miał zastosowanie tylko wówczas, gdy pozwana uiszcza wynagrodzenie w terminie o jakim mowa w § 6 ust 1 umowy. Zatem fakt, czy na fakturze uwzględniono rabat czy też nie, nie ma znaczenia albowiem po stronie pozwanej w ogóle nie istniał obowiązek uiszczania wynagrodzenia zgodnie z fakturami vat tylko zgodnie z zapisami umowy, które w sposób jednoznaczny określały jego wysokość. Jak już wyżej podniesiono, strona pozwana miała obowiązek świadczyć to co wynikało z umowy, a nie z dokumentu rozliczeniowego, który co najwyżej mógł mieć charakter pomocniczy. Pozwana mogła zatem sama pomniejszyć swoje zobowiązanie o rabat w sytuacji, gdy dokonała płatności w terminie, co jednak nigdy nie miało miejsca. Żadną miarą natomiast nie można przyjąć, że brak rabatu zwalniał pozwaną z obowiązku zapłaty umówionego wynagrodzenia. Na marginesie już tylko dodać należy, iż pozwana w ogóle nie zapłaciła jakiegokolwiek należności za okresy rozliczeniowe dochodzone pozwem (okresy rozliczeniowe to okresy kwartalne). W roku 2015 nie tylko nie regulowała swoich wymagalnych zobowiązań wynikających z umowy z dnia 19 grudnia 2013 roku, ale posiadała już zaległość na poziomie 1040,88 złotych z poprzedniego roku. Zatem argumentowanie, iż pozwanej nie naliczono rabatu jawi się jako nadużycie prawa, w okolicznościach przedmiotowej sprawy.

Odnosząc się do ostatniego zarzutu pozwanej wskazującego, że skoro powód nie doręczał pozwanej faktur vat to po stronie pozwanej nie było opóźnienia w zapłacie, podnieść należy, iż nie zasługuje on na uwzględnienie. W tym miejscu ponownie należy odwołać się do treści umowy zgodnie, z którą postanowiono, iż użytkownik będzie przekazywał wynagrodzenie w drodze przelewu bankowego na rachunek (...) w Banku (...) w W. w okresach kwartalnych do 21 dnia miesiąca następującego po zakończeniu okresu rozliczeniowego, którego dotyczy rozliczenie (§ 6 ust 1 umowy). Z powyższego wynika jednoznacznie jaki był umowny termin zapłaty, który ciążył na pozwanej, a który nie został dotrzymany. Opóźnienie winno być zatem oceniane przede wszystkim w kontekście zapisów umowy odnoszących się do terminów płatności, a nie tylko do zapisów faktur vat.

Mając na uwadze powyższe, roszczenie strony powodowej wynikające z umowy, potwierdzone fakturami vat, winno zostać powodowi uiszczone przez pozwaną z terminach umownych.

Reasumując, Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 2 803,75 złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od poszczególnych kwot wskazanych w pozwie. Żądanie odsetek było zgodne z dyspozycją art. 481 § 1 k.c.

Orzeczenie o kosztach zapadło w oparciu o wynik procesu (art. 98 kpc). Strona pozwana jako przegrywająca winna zwrócić stronie powodowej kwotę 953 zł, na którą składają się kwota opłata od pozwu w kwocie 36 złotych oraz wynagrodzenie pełnomocnika zawodowego w kwocie 900 zł (§ 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie - Dz.U. z 2016 r. poz. 1668) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 złotych.